

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, dnia 29 sierpnia 2024 r.

Poz. 2161

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IN.VII.740.3.36.2024.AB WOJEWODY OPOLSKIEGO

z dnia 25 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) - **stwierdzam nieważność uchwały nr L/517/2024 Rady Gminy Świerczów z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Świerczów.**

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 21 marca 2024 r. Rada Gminy Świerczów podjęła uchwałę nr L/517/2024 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Świerczów.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, Wójt Gminy Świerczów przekazał Wojewodzie Opolskiemu w dniu 27 marca 2024 r. przedmiotową uchwałę. Dodatkowo, po wezwaniu przez tutejszy organ nadzoru, Wójt Gminy Świerczów przedłożył 16 kwietnia 2024 r. raport z konsultacji społecznych, o którym mowa w art. 6 ust. 7 ustawy z 9 października 2023 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r., poz. 278 ze zm.) oraz „Diagnozę delimitacyjną służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Świerczów” sporządzaną na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o rewitalizacji.

Po przeprowadzeniu czynności sprawdzających organ nadzoru, na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572.) w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, zawiadomił Przewodniczącą Rady Gminy Świerczów o wszczęciu postępowania nadzorczego. Pismem z 23 kwietnia 2024 r. Gmina Świerczów odniosła się do podniesionych zarzutów naruszenia prawa.

Powodem prowadzonego postępowania nadzorczego zakończonego niniejszym rozstrzygnięciem nadzorczym, było **naruszenie art. 9 ust. 1 oraz art. 10 ust. 3 ustawy z 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r., poz. 278 ze zm.).**

Art. 9. ust. 1 ustawy o rewitalizacji stanowi: obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru,

niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub

- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (wyżej wymienionych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (art. 10 ust. 1 ustawy).

Z przywołanych przepisów jednoznacznie wynika, że procesem rewitalizacji mogą zostać objęte wyłącznie obszary zabudowane, gdyż tylko na takich obszarach można odnotować któreś z wymienionych zjawisk, a odnoszących się do stanu lokalnej społeczności, infrastruktury technicznej, stanu środowiska i przestrzeni, w której ta społeczność funkcjonuje.

Potwierdzeniem intencji ustawodawcy, aby procesem rewitalizacji obejmować wyłącznie obszary zamieszkałe, jest art. 10 ust. 3 ustawy o rewitalizacji. Zgodnie z tym przepisem niezamieszkałe tereny poprzemysłowe, w tym portowe i powydobywcze, tereny powojkowe albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1.

Niezamieszkały obszary włączone w granice obszaru rewitalizacji w gminie Świerczów, nie spełniają kryteriów określonych w art. 10 ust. 3 ustawy o rewitalizacji. Obszarami tymi są grunty rolne i leśne, wielokrotnie przekraczające swą powierzchnią tereny zabudowy wiejskiej w gminie. Na terenach takich nie występują żadne zjawiska, które odpowiedzialne są za wystąpienie sytuacji kryzysowych wskazanych przez ustawodawcę w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Gmina Świerczów wskazuje w swoich wyjaśnieniach: „*Na obszarach wiejskich gminy Świerczów definiuje się m.in. problemy bezrobocia, ubóstwa, które współwystępują między innymi z negatywnymi zjawiskami sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Zaliczyć do nich można m.in. zły stan dróg (połączony z niską obsługą komunikacyjną), deficyt rozwoju sieci kanalizacyjnej (niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych). Te zjawiska związane są z lokalizacją infrastruktury i rozwiązań poza granicami ścisłej zabudowy mieszkaniowej, a jednocześnie mają istotny wpływ na problemy społeczne*”. Przywołana argumentacja Gminy Świerczów powinna stanowić uzasadnienie zamieszczenia w przyszłym programie rewitalizacji przedsięwzięcia realizowanego poza obszarem rewitalizacji – zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy o rewitalizacji. Czym innym jest bowiem określenie granic obszaru będącego w kryzysie (czemu służyć ma kontrolowana uchwała), a czym innym lokalizacja przestrzenna przedsięwzięć i zadań, które służyć będą procesowi wyjścia tego obszaru z kryzysu (określona w uchwale przyjmującej gminny program rewitalizacji). W tym pierwszym przypadku ustawodawca jednoznacznie wprowadził zasadę, że działania rewitalizacyjne, za którym stać będą środki publiczne, mogą być realizowane tylko wobec i na rzecz terenów zamieszkałych, określonych w uchwale o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Natomiast przedsięwzięcia rewitalizacyjne, np. poprawa stanu dróg gminnych poza terenami zabudowanymi, mogą być realizowane poza obszarem rewitalizacji, na co jasno daje przyzwolenie art. 15 ust. 3 ustawy. Przedsięwzięcia takie zostaną określone w gminnym programie rewitalizacji sporządzanym na podstawie art. 15 ustawy z 9 października 2015 r.

Uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru rewitalizacji stanowi akt prawa miejscowego – zgodnie z art. 13 ustawy o rewitalizacji. Uchwała ta inicjuje proces wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego, w którym to procesie zostaną wykorzystane środki publiczne i mogą nastąpić czasowe ograniczenia pewnych praw, np. zakaz wydawania decyzji o warunkach zabudowy (art. 30 ustawy). Dlatego wyznaczenie obszaru rewitalizacji z naruszeniem przepisów prawa uznaje się za istotne i skutkujące niniejszą ingerencją nadzorczą.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

POUCZENIE

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym niniejsze rozstrzygnięcie może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu, za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

z up. Wojewody Opolskiego
Dyrektor
Wydziału Infrastruktury i Nieruchomości

Marek Świetlik